

Гельмінтофауна благородного оленя (*Cervus elaphus*) фермерського господарства Волинського Полісся

Ю. Гунчак¹, Р. Гунчак²

roman.hunchak@gmail.com

¹Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій ім. С. З. Гжицького, м. Львів, Україна

²ФГ «Аміла», Турійський р-н, Волинська обл., Україна

Паразитологічні дослідження свідчать, що склад гельмінтофауни благородного оленя визначають географічні та кліматичні фактори. Внаслідок формування ферм із вирощування оленів та їх акліматизації зникають завезені види паразитів і з'являються так звані місцеві, що пов'язане з господарською діяльністю людини — забрудненням ґрунтів та води, випасанням худоби, овець, кіз тощо. Вид паразита і його хвороботворна дія на організм оленя може проявлятися по-різному. Це визначається інтенсивністю інвазії збудників, життєвим циклом паразитів, з одного боку, та імунним статусом живителя, резистентністю, якістю годівлі й утримання — з іншого. Залежно від домінування впливу однієї зі сторін, спостерігається клінічний прояв хвороби або паразитоносійство. Гельмінтози мають широке поширення й нерідко завдають відчутної шкоди відтворенню диких копитних, впливають на чисельність стада, знижують продуктивність.

Метою дослідження було встановлення видової фауни паразитів благородних оленів (*Cervus elaphus*) від чотирьох ліній: східно-європейської породи, англійської, угорської та кроссбрид F1 (*Cervus elaphus hippelaphus* × *Ce. scoticus*) за промислового вирощування їх в умовах природніх напіввигульних територій оленячої ферми ФГ «Аміла».

Дослідження виконані упродовж травня на кафедрі паразитології та іхтіопатології ЛНУВМБТ ім. С. З. Гжицького. Збір матеріалу (проби фекалій) проводили у фермерському господарстві від самок і самців благородних оленів різних екотипів. Копрологічні методи дослідження для визначення кількості яєць гельмінтів або ооцист найпростіших та личинок гельмінтів проводили за методом М. А. Tayloretal (2016). Визначення видової належності яєць гельмінтів та найпростіших організмів проводили за допомогою атласів диференціальної діагностики гельмінтозів, а дослідження і мікрофотографування зразків проб — методом світлооптичної мікроскопії за використання мікроскопа *Leica DM-25000* (Німеччина) та фотокамери *Leica DFC 450-C* і програмного забезпечення *Leica Application Suite Version 4.4*.

У результаті паразитологічного обстеження благородних оленів (*Cervus elaphus*) різних екотипів навесні, яких завезено на початку року з Латвії для розведення у ФГ «Аміла», встановлено вісім видів нематод: *Trichostrongylus axei*, *Ostertagia ostertagia*, *Cooperia oncophora*, *Haemonchus contortus*, *Chabertia ovina*, *Muellierius capillaris*, *Strongyloides papillosus*, *Aonchotheca bovis* (*Capillaria bovis*), один вид трематоди *Dicrocoelium dendriticum* та два види найпростіших *Eimeria ellipsoidalis*, *Eimeria brasiliensis*. Зараженість благородного оленя становила 17,5% від загального стада.

Інтенсивність інвазії яйцями нематоди тріхостронгілюса, остертагії, коперії, хабертії, гемонхуса, аонхотеки (капілярії), стронгілоїдеса та личинками мюллерії є низькою за шкалою інвазованості (до 100 EGF/LGF), що свідчить про субклінічний перебіг гельмінтозів і про постійне виділення їх у довкілля.

Проведені моніторингові дослідження на ураженість паразитами благородних оленів (*Cervus elaphus*) під час акліматизації в умовах фермерського господарства, розташованого в природній області Волинського Полісся України, спрямовані на вивчення закономірностей формування фауни паразитів на оленячій фермі, впливу акліматизації тварин на паразитофауністичні комплекси, розробку методів терапії і профілактичних заходів за гельмінтозів.